

Lewinova typologie osobnosti učitele

- ***Dominantní*** – autoritativní až diktátorský styl výchovy. Učitel mnoho rozkazuje, hrozí, trestá, záměrně vyhledává a záporně hodnotí chyby žáka, nerespektuje přání a potřeby dětí, neumožňuje jim projevit samostatnost, tvořivost či iniciativu. Je direktivní, velmi náročný, nepřipouští diskuzi, vyžaduje poslušnost a bezpodmínečné plnění svých požadavků. Učitel často vyžaduje doslovnou reprodukci učiva. Ve třídě vedené tímto typem se objevuje vyšší napětí ve vztazích, třída naopak vykazuje vysoký výkon, ale pouze za kontroly učitele. Slabší typy osobnosti žáků se stávají poddajnými a málo aktivními, silné typy až agresivní. Některé děti mohou mít i zdravotní potíže, např. ranní nevolnosti a zvracení, bolesti hlavy apod.
- ***Nezasahující*** – učitel řídí žáky málo nebo vůbec. Neklade přímé požadavky, ale spíše užívá neosobních výzev vůči celé třídě (je třeba, mělo by se). Má často až neopodstatněnou důvěru v žáky. Tento typ učitele bývá vnitřně nejistý, pasivní, ale také takový, který se snaží vyhnout chybám autoritativního typu učitele. Žákům nedává normy a požadavky nezbytné pro formování charakteru, nezajišťuje potřebnou organizaci třídy, takže skupina nedosahuje výsledků, kterých by mohla dosáhnout. Žáci jsou nejistí a mají sklon k chaotickým reakcím.
- ***Integrační*** – demokratický přístup k žákům. Učitelovo vedení je vyváжено dostatkem kontroly a pevného výchovného působení, ale přitom umožňuje žákům prostor pro iniciativu, samostatnost a tvořivost. Sankce jsou uplatňovány spravedlivě. Integrační styl nejvíce pomáhá rozvíjet osobnost žáka a je optimální pro utváření kolektivu třídy a pro výchovnou práci. Je však pro učitele značně obtížný, zpravidla se tomuto stylu musí učit, upevňovat v sobě vlastnosti výhodné pro tento styl a potlačovat nevýhodné.